

■ Rozprávka?

Kde bolo, tam bolo, vypínal sa na hradnom kopci pyšný hrad. Na úpäti sa skromne krčili domčeky poddaných. Hradní páni boli bohatí vďaka rodovým výsadám a určovali pravidlá spoluzitia. Pod hradom plynul život v lopote a vo viere v spravodlivejší svet. Jedni uznávali pravdu peňazí, druhí si vytvárali rozprávky, v ktorých víťazilo dobro nad zlom. Čo hrad s podhradím spájalo, boli ľudské osudy. Osudy, ktoré sa menili iba v prípade veľkej osobnej odvahy.

Kde bolo, tam bolo, trčia do neba ruiny hradu. Na úpäti sa rozrástlo mestečko. V tom mestečku žijú chudobní ale i bohatí. Tí bohatí väčšinou zázračne bohatnú (až na vzácne výnimky) a uznávajú svoje pravidlá. Tí chudobní si rozprávajú rozprávky, v ktorých víťazí dobro nad zlom. Čo

však všetkých spája, sú ich ľudské osudy. Osudy, ktoré sa menia iba v prípade veľkej osobnej a občianskej odvahy.

Kde bolo, tam bolo mladučké dievčatko, ktorému v jeho predstavách ležal svet pri nohách. Cieľavedome a s veľkou dávkou sebavedomia vstupuje do života s predsavzatím, že je naj...naj...naj... Jednoducho preč so skromnosťou, pracovitnosťou, úctou, to je všetko už „out“. Ale kde bola, tam bola i útla stará žena, ktorá verila na rozprávkovú spravodlivosť. Verila na úctu, ohľaduplnosť a empatiu človeka k človeka, na dobro. Ale to už je „out“.

Rozprávky sa spravidla končia šťastne. Takže dodnes naši hrdinovia žijú a žijú a žijú.... alebo živoria?

Alica Vojčíková

■ Pozývame Vás na 8. ročník DŇA OTVORENÝCH DVERÍ PIVOVARU ŠARIŠ

Mestečko Veľký Šariš je hrdé na to, že na jeho území pôsobí jedna z najúspešnejších firiem regiónu Pivovar Šariš. Od roku 1997 je členom SABMiller, jednej z najväčších pivovarských spoločností na svete, ktorá pôsobí na 4 kontinentoch a v 40 krajinách sveta.

V sobotu 10. septembra 2005 od 11,00 hod. do 19,30 sa uskutoční 8. ročník Dňa otvorených dverí Pivovaru Šariš v jeho areáli.

Návštevníkov čaká bohatý kultúrny program s vystúpeniami známych umelcov, množstvom hier, atrakcií, možnosťou vyhrať zaujímavé ceny a samozrejme prehliadkou pivovaru.

Na pódiu vystúpia Taktíci, Teenessy, folklórny súbor Dúbravienka, Zuzana Smatanová, Tublatanka, Honza Nedvěd so svojou skupinou a ďalší.

z obsahu:

Výsledky ankiet

II. ročník Občianskej voľby

Zhodnotenia kurzov

Expozícia pivovarníctva

Rozhovor s výtvarníčkou Alicou Vojčíkovou

Pozvánka na prezentáciu biologického kompostovania odpadov

zamyslenie

Kto sa opil vínom vytriezvie, ale kto sa opil bohatstvom, ten nikdy triezvy nebude.

africké príslovie

pozvánka

Je šťastím národa, ak v ňom žijú ľudia, ktorí napriek materiálnej prosperite nezabúdajú na podporu zmysluplných aktivít v regióne, kde pôsobia.

Čo sa deje v meste Veľký Šariš

Fotografia budovy starej školy z roku 1913.

foto poskytol
N. Lenz

■ Začali rekonštruovať starú školu

Všetci obyvatelia Veľkého Šariša si určite už na jar všimli, že spred budovy starej školy v jeden deň zmizli všetky stromy. Takto, spočiatku celkom nenápadne, začala prebiehať zmena priestoru pred budovou starej školy. Ale tak, ako sa z povestného orieška pre Popolušku napokon vykľuli krásne šaty, tak tajomstvo vyrúbaných stromov neostalo dlho tajomstvom. Vyšlo najavo, že namiesto záhrady vyrastá pred budovou školy časť budúceho námestia. Ak by ste chceli vedieť, ako bude vyzeráť, treba sa ísť pozrieť do vstupného vestibulu Mestského úradu vo Veľkom Šariši, kde na stene visí náčrt budúceho námestia. Keď sme sa však na mestskom úrade pýtali na časový harmonogram prác, veľa sme sa nedozvedeli. Postup prác závisí od rôznych faktorov, takže sa asi necháme prekvapiť.

Oveľa viac konkrétnych informácií sme sa dozvedeli o rekonštrukcii budovy starej školy. Ako nám povedal vedúci odboru výstavby MÚ vo Veľkom Šariši Ing. Mikuláš Ilkovič, prvá etapa by mala skončiť v máji 2006 a mala by stáť 19,3 mil. korún, pričom 80 % sumy tvorí nenávratný

príspevok z európskych fondov, 2 892 000 predstavuje štátny príspevok a 694 000 korún tvorí vklad mesta.

Z tejto sumy by mala škola dostať „nový šat“. Dôvodom na rekonštrukciu bola skutočnosť, že budova školy nekorešponduje s dnešnými normami, zdôraznil M. Ilkovič. Ako vyplynulo z jeho ďalších slov, pôjde hlavne o zateplenie celej fasády, výmenu okien, dverí, strechy, nahradenie starého dreveného stropu za železobetónový strop. Budova by mala byť do konca roka pod novou strechou. Pod ňou vznikne v podkroví priestor na vytvorenie nových učebných priestorov. Ani po rekonštrukcii budovy sa totiž nezmení účel budovy-teda škola ostane školou. Po ukončení prvej etapy (možno aj skôr nastúpi druhá etapa, ktorá je viazaná na mestský rozpočet. V rámci tejto etapy by malo dôjsť k modernizácii interiéru, k obnoveniu elektroinštalácie a vodoinštalácie, sociálnych zariadení a tiež by sa mali vymeniť podlahy. Druhá etapa rekonštrukcie závisí od vlastných zdrojov mesta. Teda ak všetko dobre dopadne, žiaci, ešte nevieme akí, sa majú na čo tešiť.

Zuzana Jackovičová

Stará škola počas rekonštrukčných prác.

foto: Marián Urban

Čo nás trápi v našom meste

■ Závěry z ankety o chove psov v našom meste.

Anketa upozornila na :

- nedodržovanie zákona a Všeobecného záväzného nariadenia o niektorých podmienkach držania psov v mnohých bodoch a zároveň nedostatočnej kontrole týchto ustanovení
- pasivitu zodpovedných pracovníkov a komisie pre ochranu verejného poriadku pri MsÚ
- potrebu zistiť reálny stav chovu psov a platení dane
- zvýšenie poplatkov pri chove nebezpečných a bojových psov
- ľahostajnosť mnohých majiteľov psov k okoliu, ale aj spôsobu života vlastného psa
- zhoršovanie stavu v chove psov v našom meste
- ohrozovanie občanov a znečisťovanie verejných priestranstiev
- potrebu odchytu túlavých psov (podľa potreby, nie dva dni v roku) a umiestnenia v útulku alebo ich utratenie
- rušenie hlavne nočného kľudu

Do ankety sa zapojilo 15 obyvateľov nášho mesta, čo je určite málo. Svedčí to aj o prístupe ľudí k anketám vôbec. Kritizujeme a „hodnotíme“ ale na nesprávnom

mieste (v autobuse, na ulici, ...); nechceme kritikou narušiť susedské vzťahy (ak hovoríme za chrbtom suseda, sú to už zlé vzťahy). Vyčítame pasivitu iným, ale sami sme málo aktívni a aj najmenší neúspech nás odradí.

Ďakujeme všetkým, ktorí vyplnili anketové lístky. Sú to prvé lastovičky na ceste za zmenami, ktoré by aspoň čiastočne odstránili nedostatky v oblasti chovu psov v našom meste.

S výsledkami spomínanej ankety sme oboznámili predsedu Komisie na ochranu verejného poriadku pri MsÚ, Ing. M. Urbana.

Skonštatoval, že v tejto oblasti sa stav nezlepšil, skôr zhoršil. Po rozhovore s primátorom mesta nás informoval, že všetky aktuálne problémy, ktoré sa vyskytnú, majú občania ohlásiť pani Gáborovej – pracovníčke MsÚ, členke komisie na ochranu verejného poriadku, ktorá zabezpečí ďalší postup. Sťažnosti týkajúce sa rušenia nočného kľudu, bude riešiť príslušná komisia. Ak pôjde o túlavé psy, zabezpečí ich odchyt objednaná služba na to určená. Od roku 2006 pri platení dane za psa sa poznačí do evidencie rasa a skontroluje ich povinné očkovanie.

Evidenciu chovu psov v našom meste treba aktualizovať v priebehu roka niekoľkokrát. Tiež sme skonštatovali, že občanom mesta treba opäť pripomenúť Všeobecné záväzné nariadenie o niektorých podmienkach držania psov a hlavne kontrolovať jeho plnenie.

Aj napriek zložitosti problému veríme, že v tejto oblasti dôjde k zlepšeniu.

Viola Janošková

■ Opýtali sme sa MVDr. Ľudovíta Sabola, veterinárneho lekára

Čo by mal vedieť každý majiteľ psa:

Každý pes musí byť povinne očkovaný proti **besnote** a to od 3 mesiacov jeho života a neskôr raz ročne, čo má byť zaznamenané v očkovačom preukaze, ktorý musí byť vystavený pre každého psa buď veterinárnym lekárom alebo pri nahlasovaní psa na MsÚ. Zodpovednosť nesie za túto povinnosť majiteľ psa.

V prípade nedodržania povinnosti zaočkovania psa proti besnote, ktorá je určená zákonom č.488 z roku 2004, môže byť majiteľ psa pokutovaný až do výšky 10 000,- Sk.

Ak dôjde k pohryzeniu osoby psom, ktorého majiteľ sa nevie preukázať, že pes bol v danom roku očkovaný, nasledujú odborné vyšetrenia psa a to v 1 deň od uhryznutia, 5 deň od uhryznutia a 14 deň od uhryznutia. Výsledok vyšetrenia vydáva veterinárny lekár vo forme A testu. Náklady znáša majiteľ psa. V prípade zistenia pozitívnej infekcie besnotou, pes musí byť okamžite utratený, tiež na náklady majiteľa psa.

Nakoľko ľudia nie sú preventívne očkovaní proti besnote, infikovanie besnotou od pohryzenia psom je veľmi nebezpečné. Inkubačná doba na prepuknutie infekcie je rôzna a závisí od miesta, kde bola osoba pohryzená. Čím je to bližšie k hlave a tvári, tým je väčšie nebezpečenstvo prepuknutia infekcie.

Každý pes by mal byť pravidelne každé 3 mesiace **odčervovaný**, pretože môže byť nositeľom rôznych červou, pásomnice a pod., čo je mimoriadne nebezpečné pre deti, ktoré sa hrajú s neošetreným psom.

Ďalšie doporučenie je očkovanie proti **psinke, infekčnej hepatitíde, parvoviróze** a to u šteniat 2x v roku, neskôr 1x v roku.

Ak s psom chodíme do lesa, doporučujeme psa očkovať aj proti **boleriíze** / prenášanej kliešťom /.

Proti rôznym parazitom / vši, blchy / sú doporučené prípravky aplikované na kožu psa, ktoré pôsobia 1 mesiac a majitelia psov ich môžu získať od veterinárneho lekára.

Ďalšie informácie môžu majitelia psov získať od MVDr.Ľudovíta Sabola, veterinárneho lekára na čísle tel.: 0905/408897.

Štefánia Lenzová

■ Čo má vedieť každý majiteľ psa

Kto chce mať aj v tichých chvíľach pri sebe živého priateľa, nech si obstará psa.

DIALÓG
september
2 0 0 5

■ Zhodnotenie ankety opatrovateľského kurzu:

Šarišania potrebujú opatrovateľky

V poslednom čísle Dialógu sme uverejnili anketový lístok, pomocou ktorého sme chceli zistiť, či majú starší obyvatelia vo Veľkom Šariši záujem o opatrovanie. S podobnými otázkami ako v spomínanom lístku sa obrátili čerstvo vyškolené opatrovateľky, (absolventky opatrovateľského kurzu, ktorý organizovala Komunitná nadácia vo Veľkom Šariši pod záštitou Európskeho sociálneho fondu) aj priamo na obyvateľov Veľkého Šariša. Spolu navštívili 377 domácností, pričom rozprávali s členmi 192 domácností. (V ostatných domoch či bytoch nikto nebol doma alebo sa vyskytol iný komunikačný problém). Účastníčky opatrovateľského kurzu zistili, že 92 osloveným ľuďom netreba opatrovanie, 46 ho potrebujú, ale stará sa o nich rodina a 54 obyvateľia Šariša by uvítali opatrovanie v rôznom rozsahu.

Prieskum sme robili medzi obyvateľmi staršími ako 70 rokov. Tento prieskum nebol samoučelný. Všetci dobre vieme, aká neľahká je dnešná doba či pre mladých, či pre starých. Celkom ľahko sa môže stať, že vám ochorie niekto z blízkych tak, že je odkázaný na vašu pomoc. Ale vy si nemôžete dovoliť vystúpiť zo zamestnania, pretože vaša rodina by nemala z čoho žiť,

ale musíte sa postarať aj o svojho zdravotne postihnutého blízkeho. V takom prípade vám určite príde vhod zaškolená príjemná opatrovateľka, ktorá člena vašej rodiny nielen opatrí, ale mu poskytne aj láskavé slovo a príjemnú spoločnosť. Tá je nie raz dôležitejšia, ako samotné ošetrovanie. Vieme, že opatrovanie rodinných príslušníkov „cudzími“ ľuďmi je u nás ešte čímsi neobvyklým, ale v Európe, do ktorej sme vstúpili je to bežné. Netreba sa toho báť a myslieť si, že len syn alebo dcéra, otec alebo matka to môžu urobiť najlepšie. Tí sa jednoducho nie raz z objektívnych príčin nemôžu starať o svojho blízkeho príbuzného. A prečo by aj iný človek, než vlastný, nemohol byť nápomocný pri vážnych zdravotných problémoch našich blízkych?

Spomínanú opatrovateľskú službu už poskytuje aj MsÚ vo Veľkom Šariši. Žiaľ, vzhľadom na nízku sumu peňazí, ktorú mesto vyčlenilo na tento účel, potreby obyvateľov sú uspokojené minimálne. Dúfajme, že pod tlakom sociálnej komisie MsÚ vo Veľkom Šariši, vyčlení Mestské zastupiteľstvo viac peňazí na sociálne služby. Veď ako vyplýva z vyššie uvedeného prieskumu, viac ako 50 ľudí potrebuje v súčasnosti opatrovateľku.

Zuzana Jackovičová

■ Skončili sme kurz

Na konci júna skončili prvé dve časti (opatrovateľstvo starých a handicapovaných ľudí aj opatrovateľstvo detí) opatrovateľského kurzu, ktorý je súčasťou projektu „Návrat osôb z rodinnými povinnosťami na trh práce“. Tento projekt je financovaný z Európskeho sociálneho fondu a jeho cieľom je poskytnúť absolventom nielen vzdelanie ale aj pomôcť sa zamestnať. Ale dobre vieme, že to prvé je častokrát ľahšie ako to druhé. Výsledkom nášho kurzu je 13 odborne vyškolených opatrovateľiek, ktoré bez problémov zvládnu požiadavky kladené na opatrovateľku. Štyri z nich opatrujú prostredníctvom MsÚ vo Veľkom Šariši. Ostatné by sa tiež chceli realizovať v tejto oblasti. Čas ukáže, čo bude pre nich najlepšou formou uplatnenia sa. V každom prípade všetky absolventky kurzu ostávajú v kontakte s Komunitnou nadáciou vo Veľkom Šariši, ktorá naďalej funguje ako kontaktný bod pre opatrovateľky ale i pre klientov. Nadácia v súčasnosti vytvára podklady pre vybudovanie nových štruktúr opatrovateľskej služby, ktoré by využili služby vyškolených žien.

A ako hodnotia absolventky kurzu samotný kurz? Vyberáme pár viet z ich vyjadrení:

„Mňa tento kurz naučil, že sa treba o seba starať a zároveň pomáhať tým, ktorí sú na to odkázaní a verte, je ich dosť. Pevne verím, že svoje vedomosti využijem a budem rozdávať ďalším ľuďom, ktorí to potrebujú.“

(L. Chovanová)

„Pani doktorke Bendlovej ďakujem, za jej zodpovedný a láskavý prístup, za to, že ma naučila milovať takú profesiu, o ktorej som si myslela, že to nikdy nezvládnem a to je pomáhať starým a bezvládnym ľuďom, ktorí nemajú nikoho a sú odkázaní len na svoje opatrovateľky.“

(A. Dopiriaková)

„Som veľmi rada, že som mala tú možnosť zúčastniť sa opatrovateľského kurzu. Verím, že skúsenosti, ktoré som nadobudla vďaka kurzu mi pomôžu pri sprostredkovaní zamestnania, ale aj v osobnom živote.“

(M. Kucková)

Zuzana Jackovičová

„Každá ľudská bytosť je sama - ale prejavy láskavosti samotu odháňajú, pretože zisťujeme, že druhí ľudia sa o nás zaujímajú.“

PAM BROWNOVÁ

■ Absolventky Podnikateľského kurzu v praxi

V polovici júla bola záverečnou skúškou ukončená tretia časť **Podnikateľského kurzu pre ženy** – Základy anglického jazyka. Celý kurz pozostával z troch blokov – Základy práce s informačnými technológiami, Základy podnikania a Základy anglického jazyka. Druhý turnus Podnikateľského kurzu prebehne v rovnakom rozsahu v mesiacoch október až február.

Hlavným cieľom kurzu bolo uľahčiť ženám na materskej dovolenke alebo nezamestnaným ženám návrat na trh práce, pomôcť im zamestnať sa, založiť si živnosť a začať podnikáť. Opýtali sme sa preto jednej z účastníčok, nakoľko jej absolvovanie kurzu pomohlo naplniť tieto ciele. Na našu veľkú radosť sme sa dozvedeli, že sa rozhodla od jesene začať podnikáť. Obsahovo kurz zhodnotila ako dostatočne pokrývajúci všetky oblasti, ktoré sú pre podnikanie dôležité. Za veľkú výhodu považuje možnosť priebežných konzultácií s lektormi, ktoré sú všetkým absolventkám prístupné ešte niekoľko mesiacov po ukončení

kurzu. Pri týchto osobných konzultáciách bude možné vyjasniť si konkrétne problémy, s ktorými sa v začiatkoch podnikania môže absolventka obavu nad tým, že bez následnej praxe získané vedomosti a zručnosti v práci s počítačom postupne zabudne. Preto by v budúcnosti rada navštevovala aj ďalšie kurzy, ktoré bude Komunitná nadácia realizovať. Na otázku, čo by zmenila na obsahu alebo forme kurzu, odpovedala podobne ako ostatné absolventky pri záverečnom dotazníku, že jej forma i obsah kurzu vyhovovali. Pri výučbe výpočtovej techniky by väčšina absolventiek bola uvítala, keby mohli pracovať každá pri samostatnom počítači. Kurz sa však musel prispôbiť priestorovým a technickým podmienkam, ktoré boli Komunitnej nadácii k dispozícii.

Všetkým absolventkám prvého turnusu Podnikateľského kurzu prajeme veľa šťastia a odvahy v ich ďalšom profesionálnom živote, nech sa im darí čo najlepšie zúročiť vedomosti získané v kurze!

Monika Balarová
a projektový tím

■ Úprava nábrežia Torysy

Na projekt Návrat osôb dlhodobo nezamestnaných na trh práce z prvej výzvy FSR z roku 2004 nadviaže Komunitná nadácia Veľký Šariš ďalším projektom – „**Dobudovanie a úprava Cesty umenia na nábreží Torysy v meste Veľký Šariš**“. Aj tento projekt bude financovaný zo zdrojov Fondu sociálneho rozvoja. Projekt uvažuje so zapojením mužov rekvalifikovaných v rámci Kurzu úpravy verejnej a vyhradenej zelene do dobudovania Cesty umenia vytvorením arboréta v lokalite pri moste na pravom brehu rieky Torysy, revitalizáciou ostatných verejných plôch Cesty umenia a zavedením systému ekologickej likvidácie biologického odpadu v meste Veľký Šariš.

V rámci projektu vznikne na pravom brehu rieky Torysy pri moste malé arborétum a ďalšie plochy okolo inštalovaných sôch na nábreží budú zbavené buriny a bude tam založený pestovaný trávnik. Arborétum bude vkusne dotvárať niekoľko originálnych drevených lavičiek, ktoré poskytnú možnosť oddychu v kultivovanom prostredí nábrežia Torysy. Zušľachtovanie verejného priestranstva na nábreží rieky Torysy dá nezamestnaným mužom možnosť priamo sa zamestnať v svojom meste v odbore, v ktorom boli

foto: Marián Urban

vyškolení. Projekt im umožní ďalej si upevniť svoje vedomosti a zručnosti pod odborným vedením a overiť si teoretické poznatky v praxi. Realizácia projektu prispeje k vytvoreniu zázemia pre prímestskú relaxáciu, oddychové a športové aktivity obyvateľov mesta Prešov a takto priamo podporí i domácu zamestnanosť v odbore služieb cestovného ruchu v našom mestečku.

Komunitná nadácia týmto projektom podporuje svoje predsavzatie vybudovať na cyklomagistrále oddychovú zónu, ktorou prispeje k rozvoju cestovného ruchu v regióne.

Monika Balarová
Marián Urban

■ Odštartoval 2. ročník Občianskej voľby Pivovaru Šariš, a.s.

■ Riaditeľka ZŠ Mgr. Alena Vargová pri preberaní symbolického šeku na úpravu ihriska základnej školy.

V I. ročníku Občianskej voľby získali finančné príspevky od Pivovaru Šariš 3 projekty z Veľkého Šariša:

1. CVČ Veľký Šariš-Kanaš - zlepšenie vybavenia

2. ZŠ Veľký Šariš - školské ihrisko

DIALÓG
september
2 0 0 5

6

3. Komunitná nadácia Veľký Šariš - Rozvoj miestneho darcovstva

Pivovar Šariš, a.s., dlhodobo prispieva k rozvoju šarišského regiónu podporou kultúrneho, športového a spoločenského života občanov. 2. ročník projektu Občianska voľba Pivovaru Šariš je pokračovaním úspešného minuloročného kola. V tomto roku sa budú môcť najlepšie projekty vedúce ku skvalitneniu života v regióne uchádzať o sumu 500 tis. Sk.

V minulom roku úspešne prebehol 1. ročník projektu Občianska voľba Pivovaru Šariš. Jeho cieľom bolo podporiť aktivity v šarišskom regióne, ktoré sa zameriavali na rozvoj kultúry, spoločenského života či ekologické aktivity. Zmyslom občianskej voľby je však nielen podporiť dobré projekty, ale zapojiť do ich výberu aj ľudí, ktorí sú v regióne doma. V minulom roku sa do Občianskej voľby zapojilo 62 projektov. Do verejného

hlasovania o najlepšie projekty sa zapojilo 6 a pol tisíc občanov, ktorí rozhodli o výsledných 10 projektoch. Tie získali finančné príspevky. Záujem o veci verejné na regionálnej úrovni i množstvo dobrých projektov, ktoré sa objavili v minulom roku, viedli Pivovar Šariš k spusteniu 2. ročníka Občianskej voľby Pivovaru Šariš.

Na adresu Občianskej voľby môže zaslať svoj projekt ktorékoľvek občianske združenie, nezisková organizácia či nadácia, ktorá pôsobí v regióne Veľký Šariš a Prešov. Cieľom projektu

majú byť občianske, spoločenské, kultúrne či športové aktivity, ktoré sa týkajú rozvoja regionálneho života. Žiadosti posúdi Rada reprezententov zložená zo zástupcov regiónu a Pivovaru Šariš. Na základe ich rozhodnutia sa vyberú najlepšie projekty, o ktorých budú môcť občania hlasovať. Občianska voľba Pivovaru Šariš rozdelí 500 tisíc slovenských korún medzi tie projekty, ktoré získajú najväčšiu podporu hlasujúcich.

„Pivovar Šariš sa vždy snažil byť nielen dobrým zamestnávateľom, ale aj dobrý k občanom, ktorí pomáhajú dobrým a zaujímavým projektom vo svojom regióne. Projekt Občianska voľba Pivovaru Šariš je ďalším logickým krokom v tom, ako byť užšie prepojený s potrebami ľudí okolo nás,“ hovorí Imrich Havriš, generálny riaditeľ Pivovaru Šariš, a.s. „Zároveň takáto forma umožňuje rozdeľovať peniaze určené na podporu regiónu transparentne a podľa potrieb tých, ktorí tu žijú.“

Termín na podanie žiadosti o finančný príspevok je do 20. septembra 2005 do 10.00 hod. Projekty v obálke označenej „Občianska voľba Pivovaru Šariš“ môžu záujemcovia zaslať na adresu:

**Pivovar Šariš, a. s.,
Mgr. Drahomíra Jančovičová,
Pivovarská 9,
082 21 Veľký Šariš.**

Ďalšie informácie o programe Občianska voľba, ako aj poradenstvo pri príprave projektov poskytuje Mgr. Štefánia Lenzová, správkyňa Komunitnej nadácie Veľký Šariš. Komunitná nadácia Veľký Šariš má sídlo v budove starej Základnej školy vo Veľkom Šariši na nám. sv. Jakuba 1, telefónne číslo 051/7762300. Osobné konzultácie sú možné v utorok 9.00 – 12.00, v stredu 14.00 – 17.00 a v piatok 9.00 – 12.00.

Drahomíra Jančovičová
manažérka firemnej komunikácie

Vďaka príspevku z Občianskej voľby Komunitná nadácia vydáva Dialóg o Veľkom Šariši a Kanaši.

■ Expozícia pivovarníctva v Mestskej galérii a múzeu vo Veľkom Šariši.

Pivovar Šariš a.s. vo Veľkom Šariši v týchto dňoch realizuje v spolupráci s MCP Agentúrou Žilina expozíciu o pivovarníctve na území Slovenska a vo Veľkom Šariši.

Opýtali sme sa Drahomíry Jančovičovej, manažérky firemnej komunikácie Pivovaru Šariš:

■ Čo bude obsahom expozície?

„Stála expozícia pivovarníctva mapuje „pivo“ od jeho vzniku v starej Mezopotámii, cez vývoj na území dnešného Slovenska v období najrannejšieho stredoveku až po súčasnosť. Zameriava sa na tradíciu varenia piva na Šariši až po súčasný Pivovar Šariš vo Veľkom Šariši.“

■ Prečo práve expozícia pivovarníctva?

„Pivovarníctvo patrí neodmysliteľne k histórii aj súčasnosti Slovenska aj Šariša. Na Šariši sa varilo pivo už v stredovekých dobách. V cechovej listine z roku 1506 o privilégiách pivovarníkov sa výslovne zdôrazňuje, že pivovarníci v regióne Šariša majú svoje práva už od dávnych čias. Na dávnu tradíciu nadviazali aj pivovarníci vo Veľkom Šariši, ktorí varia tento zlatistý mok už 38 rokov. A to je dôvod, prečo sa Pivovar Šariš rozhodol sprostredkovať miestnym obyvateľom viac informácií o vývoji pivovarníctva.“

■ Takže pivo je skutočne tradičný nápoj...

„Áno, o tom niet pochyb. Prvé dôkazy, ktoré registrujú existenciu piva, pochádzajú z čias, keď ešte nejestvovali písomné záznamy. Najstarší zachovaný dokumnet, vzťahujúci

sa k výrobe piva, pochádza zo sumerských čias (4. tis. pred Kristom).“

Dramaturgiu muzeálnej časti pripravila MCP Agentúra Žilina za odbornej výtvarnej spolupráce PhDr. Alici Vojčíkovej, ktorej sme sa opýtali:

■ Čo všetko budú mať návštevníci možnosť vidieť?

„Budú vystavené archívne dokumenty, dobové fotografie, kronikárske i výrobné artefakty ilustrujúce výrobu i konzumáciu piva. Jednotlivé prístrojové exponáty sú zapožičané z Múzea pivovarníctva v Plzni a zo súkromných zbierok. Návštevník získa vyčerpávajúce písomné informácie, aby sa pôvodný účel expozície zachoval v autorskej podobe.“

■ Kedy budú môcť expozíciu vidieť prví návštevníci?

„Verejnosti bude expozícia sprístupnená od 13. 9. 2005. Prajem návštevníkom, aby popri gastronomických kvalitách nášho piva príjemne strávili nerušené chvíle aj s jeho históriou.“

redakcia

Vystavené exponáty.

■ Zhodnotenie programu Youth Bank - Mladí filantropi

Veľkolepý program SPP Youth Bank-Mladí filantropi, ktorý zastrešujú Komunitné nadácie po celom Slovensku priniesol veľa kladných ohlasov medzi mladými ľuďmi. Pomohol zrealizovať ich nápady a využiť svoje schopnosti riadiť celý program mladých filantropov.

Ani Veľký Šariš nezaostal a rozvíril hladinu relatívneho kludu medzi mládežou. Realizácia programu Youth Bank, ktorý zastrešuje Komunitná nadácia vo Veľkom Šariši nedala na seba dlho čakať, pretože mládež má nekonečné množstvo nápadov a pri tomto programe sa fantázii medze nekládli.

Zostavenie 4-členného tímu netrvalo dlho a prípravné práce k tvorbe projektov zaujali 3 skupiny mladých nadšencov. Veľký Šariš podporil 3 projekty zamerané na aktivity mladých.

Dňa 28. augusta sa vo Veľkom Šariši uskutočnil 4. ročník ŠARIŠ FESTu. Tento festival gospelových piesní bol jedným z projektov podporených z programu Youth Bank - Mladí filantropi, ktorý je finančne zastrešený cez nadáciu SPP. Na spomínanom podujatí mohli prítomní vidieť aj hudobnú skupinu, ktorá vznikla vďaka druhému projektu, podporenému v rámci programu Youth Bank - Mladí filantropi.

Jana Slavkovská
členka projektového tímu

■ Mladí filantropi vo Veľkom Šariši

Stráž si v sebe ten poklad, dobro. Aby si vedel, ako dať bez váhania, ako stratiť bez ľútosťi, ako získať bez nečestnosti.

GEORGE SANDOVÁ

DIALÓG
september
2 0 0 5

■ Rozhovor s výtvarníčkou Alicou Vojčíkovou

V priestoroch Komunitnej nadácie Veľký Šariš môže návštevník vidieť vždy nejakú aktuálnu výstavu. Nedávno to boli veľmi pôsobivé fotografie z ciest pána Martina Janoška, v týchto dňoch sú to na sklo maľované artefakty pani Alice Vojčíkovej. Rozhodli sme sa v našom periodiku rozšíriť informovanosť čitateľov o poriadaných výstavách a ich autoroch. Opýtali sme sa vystavujúcej autorky, ako sa dostala k výtvarnej tvorbe.

„S výtvarným umením som sa stretávala pravidelne v rodine, maľoval starý otec, strýko i otec. Bolo pre mňa prirodzené študovať výtvarnú výchovu s jazykom slovenským a literatúrou na Filozofickej fakulte v Prešove a neskôr som si odbornosť zvyšovala na Karlovej univerzite v Prahe. Najsilnejší pedagogický vplyv na mňa mal zasl. umelec J. Bendík, akad. maliar.“

■ *Kto pozná Vašu tvorbu, obdivuje vašu nápaditosť a odvahu pri objavovaní nových pokrokových výtvarných prejavov.*

„Vlastná nespokojnosť a zvedavosť v hľadaní, ako čo najpresvedčivejšie vyjadriť to čo chcem.“

■ *Čím si vás získalo sklo a maľba naň?*

„Bola to vlastne náhoda. Realizovala som do Nemecka na objednávku veľké vstupné dvere do vinárskeho podniku a keďže sa mi zvýšili farby, bol to už len skok ku malým komorným pokusom.“

■ *A čo využitie papiera a tvorba koláží?*

„Vždy ma lákal prírodný materiál a snaha prekročiť možnosti klasickej maľby.“

■ *Výtvarný život maliara predstavuje aj množstvo ciest na domáce a zahraničné plenéry, aké boli tie vaše?*

„I keď nerada opúšťam istotu svojho domáceho prostredia, predsa som prijala pozvanie na niektoré podujatia v Poľsku, Česku i na Slovensku.“

■ *Tu vo Veľkom Šariši ste jedna z organizátoriek výtvarného života a vaše meno sa spája s niekoľkými úspešnými ročníkmi letného plenára maliarov, aké sú vaše spomienky na predošlé ročníky?*

„Veľmi príjemné, dodnes mám veľmi priateľské kontakty s účastníkmi.“

■ *Ste členkou aj nejakých výtvarných združení?*

„Som členkou združenia Katedrum, ktoré má v programe nielen výstavnú činnosť ale i odbornú, prednáškovú a osvetovú.“

■ *Mnohí vás poznajú z pôsobenia na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity, využívajú vaši študenti možnosť získať od vás aj časť vašich profesionálnych skúseností?*

„Spoznala som veľké množstvo mladých ľudí, u ktorých som vždy rešpektovala ich osobnosť. Tým chcem naznačiť, že ak niekto z nich prejavil záujem, urobila som pre uplatnenie ich talentu všetko, čo bolo v mojich silách. Ale mnoho z nich v reálnom živote stratilo nadšenie.“

■ *Čo si myslíte o mladej výtvarnej generácii?*

„Má to nesmierne ťažké. Väčšinou sa musí presadiť sama a často podľahne lákaniu lacného úspechu. Myslím, že najťažšie je nájsť vlastný spôsob sebareflexie.“

■ *Dozvedeli sme sa, že vaša nasledujúca cesta povedie na juh Európy do Španielska, kde sa budete prezentovať svojou najnovšou tvorbou.*

„Ministerstvo zahraničných vecí mi umožnilo reprezentovať Prešovskú univerzitu na jednej z tamojších univerzít. Predstavím im 25 veľkoplošných koláží a pastelý. Dúfam, že výtvarná výpoveď stredoEurópany bude blízka i temperamentným Španielom.“

■ *Ako trávite svoj voľný čas, ak nejaký máte?*

„Som učebnicový workaholik, ale ak sa nájde chvíľa, najradšej sedím v záhrade a vychutnávam pokoj.“

redakcia

infoservis

Pozývame Vás na stretnutie so zástupcami firmy **BIO EKO, s.r.o.**

Bratislava, 26.9.2005 o 17.00 hod.

v priestoroch Komunitnej nadácie.

Prítomní sa budú môcť oboznámiť s bakteriálnymi prípravkami, ktoré rozkladajú biologický odpad a urýchľujú kompostovanie, čo je zvlášť zaujímavé pre záhradkárov.

■ II. ročník Klubu darcov

V posledných dvoch číslach Dialógu sme uverejňovali mená tých, ktorí sa stali členmi Klubu darcov. Termín odovzdania finálneho príspevku končil 31.8.2005. Dnes dopĺňame zoznam o mená nových darcov.

Vyzberaná suma činí **50 025 Sk**, čo ale v spolupráci s Kontom Orange a Slovenskou sporiteľnou znamená trojnásobok - **150 000 Sk**. V tomto ročníku prispelo 74 darcov.

Staré nemecké príslovie hovorí: „Človek má dve ruky, jednu na branie a druhú na držanie. Tá na darovanie mu chýba.“ Ale vyššie menovaní ľudia majú i tú tretiu ruku. Za to im patrí naša vďaka!

Viola Janošková

ďakujeme:

Tretie číslo Dialógu o Veľkom Šariši a Kanaši 2005 vychádza vďaka finančnej podpore Pivovaru Šariš a.s. Naša vďaka patrí všetkým prispievateľom a dobrovoľným spolupracovníkom, ktorí prispeli svojimi príspevkami a názormi k tvorbe tretieho čísla novín.

Vydala: Komunitná nadácia Veľký Šariš, Nám. sv. Jakuba č.26, 082 21 Veľký Šariš, tel./fax: 051/7762013, e-mail: komunitna@nexta.sk <http://home.nexta.sk/komunit>

Zodpovedná: Mgr. Štefánia Lenzová, správkynia nadácie, grafická úprava a zalomenie: Mgr. art. Ivana Mihoková-Grído, tlač: vydavateľstvo ROKUS, náklad 1200 ks

Mgr. Jackovičová
PhDr. Vojčíková
Ing. Horánsky
Mgr. Horánska
M. Urban
M. Fričová
M. Mikluš
Ing. Lenz
Ing. Hanigovský
Ing. Kováč
Ing. Pivovarník
Ing. L. Horánsky
J. Karniž
Ing. Kertys
MuDr. Holakovský
Ing. Lipovská
Ing. Dráb
J. Beňa
M. Valenčín

J. Petruš
Dr. Bobák
Ing. Kačala
V. Janošková
Š. Lenzová
Ing. Gábor
Dr. Scheffl
kolektív mamičiek na materskej dovolenke
Ing. arch. Roháriková
Ing. Balara
Ing. arch. Balarová
A. Čirčová
J. Rada
B. Fabiánová
Ing. Šofranko
M. Pavlíková
Mgr. Lavková
Ing. Urban

Do čísla 3/2005 prispeli: Ing. Arch. Monika Balarová, Mgr. Zuzana Jackovičová, Mgr. Drahomíra Jančovičová, Mgr. Viola Janošková, Mgr. Štefánia Lenzová, Jana Slavkovská, Marián Urban, PhDr. Alica Vojčíková. Autori fotiek: Marián Urban.

Vydavateľ novín upozorňuje, že sa nemusí stotožňovať s niektorými názormi, ktoré uverejní, ale jeho zámerom je vytvárať priestor pre ich vyjadrenie.